

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 22.04.2015
Vår ref.: 201301067-53
Arkiv: 312
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Birgitte M W Kjelsberg

Oversendelse av klage på avslag om bygging av Vatland kraftverk i Kvinesdal kommune i Vest-Agder av 23.2.2015.

Avslaget om bygging av Vatland kraftverk i Kvinesdal kommune i Vest-Agder av 23.2.2015 er påklaget av Sørkraft prosjektutvikling AS.

Klagen er gitt innen klagefristen og tilfredsstiller de øvrige vilkår for klagerett i forvaltningslovens kapittel VI. NVE har forberedt klagen i tråd med forvaltningsloven § 33.

Vi kan ikke se at klagen gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 23.2.2015. Klagen oversendes derfor til Olje- og energidepartementet (OED) for endelig avgjørelse.

Bakgrunn for saken

NVE mottok 21.3.2014 søknad om tillatelse til bygging av Vatland kraftverk i Litleåna i Kvinesdal kommune i Vest-Agder. Søknaden ble sendt inn av Sørkraft prosjektutvikling AS. Kraftverket ville utnytte et fall 8,9 m rett nedstrøms utløpet av Galdalsvatnet i Litleåna. Det var planlagt tre sperredammer over elva, med en 250 m åpen kanal inn til inntaksbassenget på den største øya midt i elva. Vei inn til kraftverket ville legges fra bro på oversiden av sperredammene og over den første sperredammen, langs den åpne kanalen og ned til sørenden av øya hvor kraftstasjonen skulle plasseres. Kraftverket var planlagt med en installert effekt på om lag 1,2 MW. Dette ville gi en produksjon på 3,1 GWh/år.

Fem av fallrettseierne i prosjektet er imot en utbygging. De innehar litt under halvparten av fallrettighetene i elva. De begrunner motstanden med økt fare for oversvømmelse av viktig innmarksbeite for melkekyr og fare for skade på badeplass i et prosjekt de ikke har fått delta i utformingen av. Fylkesmannen i Vest-Agder fremmet innsigelse til prosjektet. Innsigelsen ble begrunnet ut i fra påvirkning på ål, landskap, friluftsliv og samlet belastning. FNF Agder frarådet en utbygging av Vatland på grunn av beskjeden produksjon i forhold til konsekvenser for landskapsverdiene i området. Kvinesdal kommune og Vest-Agder fylkeskommune stilte seg positive til prosjektet, men med spesifikke krav til utbyggingen.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

I vår vurdering la vi vekt på at en utbygging av Vatland kraftverk ville medføre negative konsekvenser for jordbruksarealer og omfanget av inngrepene i forhold til en begrenset kraftproduksjon. Temaene samlet belastning, ål og bading har også vært viktige problemstillinger i NVEs vurdering. Vi viser for øvrig til KSK-notat nr.: 3/2015 – Bakgrunn for vedtak – småkraftverk.

Klagen

Den 11.3.2015 kom det inn et varsel om klage på vårt avslag om bygging av Vatland kraftverk. Varselet ble sendt inn av Olav Fjotland i Sørkraft prosjektutvikling AS. Sørkraft prosjektutvikling AS har inngått avtale med en av fallrettseierne i prosjektet, Geir Olav Omland, som innehar litt over halvparten av fallrettighetene på berørt strekning. Følgende varsel ble gitt:

«Vatland kraftverk

Det meddeles herved at vedtaket om avslag på konsesjonssøknaden for Vatland kraftverk i Kvinesdal påklages med anke i henhold til Forvaltningsloven. Det er konsesjonssøker som vil stå for anken.

Grunnen til at søknaden påankes er etter konsesjonssøkers mening feil fremstilling av konsekvensene ved den planlagte utbyggingen samt en mindre planjustering.

Dokumentasjon med tegninger oversendes såsnart dette er ferdig produsert.»

NVE bekreftet mottak av varsel om klage, og satte frist til 7.4.2015 med å komme med en begrunnet klage på avslaget. Vi gjorde klager oppmerksom på at de måtte velge om de skulle klage på vedtaket, eller komme med planendringer. Begge deler kunne ikke gjøres samtidig. (dokument 201301067-51).

Den 7.4.2015 mottok NVE en begrunnet klage fra Sørkraft prosjektutvikling AS. Klager har innlevert en 7 punkts liste hvor de begrunner hvorfor NVEs vedtak bør omgjøres til en konsesjon. Klagen er gjengitt nedenfor:

«Kommentarer i forbindelse med anke av avslag på konsesjonssøknad for Vatland kraftverk.

NVE's vedtak

NVE fattet den 20.02.2015 slikt vedtak

«NVE gir ikke tillatelse etter vannressursloven § 8 for bygging av Vatland kraftverk.» Vedtaket er mottatt av Sørkraft Prosjektutvikling AS (SP) den 23.febr. og klagefristen utløper derfor 16. mars.

SP – som konsesjonssøker – påklager med dette vedtaket til Olje og Energidepartementet (OED).

Det gjøres gjeldende at fordelene med tiltaket overstiger ulempene for allmenne og private interesser og at konsesjon derfor skulle ha vært gitt.

- Vannstanden ovenfor inntaket på høyde med dyrket mark i området blir ikke endret i forhold til dagens vannstand. I tillegg til eksisterende kapasitet på de to elveløpene ved inntaket vil kraftverket slukeevne komme i tillegg slik at flomvannsføring ikke vil bli endret i forhold til dagens situasjon. De nevnte problemene med heving av grunnvannstanden i dyrket mark oppstrøms kraftverkets inntak er derfor ikke et reelt problem slik det er fremstilt i høringsuttalelsene. I førsteuken etter påske vil det bli utarbeidet elveprofil som viser vannstand i Litlåna oppstrøms inntaket før og etter*

utbygging. dette vil vise at utbyggingen ikke vil påvirke vannstanden slik som beskrevet i høringsinnspillene.

- *Adkomstveien til kraftstasjonen og inntaket som var inntegnet nær elvekanten er nå flyttet inn mot skogkanten slik at bekymringene med en øket oppstuing av flomvann på vestsiden av elva er derved eliminert.*
- *Grunneiere som eier langs elvestrekningen var orientert om utbyggingsplanene på denne elvestrekningen, men etterpå kom det frem at fallrettshavere på Vatland siden lå i fellesskap ihht gammel utskifting. Dette var grunnen til at de øvrige fallrettshaverne ikke ble orientert fra starten.*
- *Det tas sikte på å etablere arrangement som sikrer utgang av ål ved inntaket. Her er det flere alternativer, men utbygger skal prosjektere dette i detaljplanfasen i samarbeid med Fylkesmannen og NVE. Det er to alternative løsninger som vil bli vurdert dersom prosjektet får konsesjon og bygges ut. Coandainntak er et alternativ og lysavvisning med alternativ plassering sammen med arrangement for minstevannføring er aktuelle løsninger og foreslås her som løsning.*
- *At dette prosjektet har en svak økonomi er feilvurdert. Dette prosjektet har en kalkulert utbyggingspris som ligger innenfor grensen til det som anbefales utbygget av småkraftverk i Norge. Det vil være en meget viktig næringstilskudd til gardene på Vatland, og således være med å sikre videre bosetting i Austerdalen i Kvinesdal.*
- *Et enstemmig kommunestyre i Kvinesdal kommune og Fylkeskommunen har gått inn for at dette prosjektet bør utbygges.*
- *Det bemerkes at Sørkraft Prosjektutvikling as er konsesjonssøker.*

Jordskiftedommen som ble holdt den 5. mars 2015 blir ettersendt så snart den foreligger ca. 4 uker. Jfr. tidligere samtale med saksbehandler NVE.

Med disse endringene mener søker at det foreligger større fordeler enn ulemper med utbygging av dette prosjektet.

Vi fremmer denne saken som en klagesak på NVEs avslag på konsesjon etter Vannressursloven, med en endring av trase for adkomstvei og utløpet fra kraftverket. Sistnevnte kan tillempes etter nærmere avtale med brukergruppen i detaljplanfasen, slik at forholdene blir best mulig ivarettatt og tilrettelagt for dem som bruker badeplassen i Litlåna.. Dette mener søker er mindre vesentlige endringer slik at en her ikke søker om en planendring. Kraftverket fremstår som uendret i forhold til konsesjonssøknaden.»

Klagen skulle inneholde et kart over nye endringer. NVE etterlyste vedlegget i epost 13.4.2015 til klager. Vedlegget vil bli lagt på saken så snart det foreligger.

NVEs vurdering av klagesaken

NVE kan oppheve eller endre vedtaket dersom NVE finner klagen begrunnet, alternativt oversende klagen til OED for endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33).

NVE ønsker å kommentere følgende forhold som framkommer i klagen:

Klager mener grunnvannstanden vil forbli uendret oppstrøms inntaket og mener bekymringene for dyrket mark ikke er et reelt problem. NVE er uenige i påvirkningen på dyrket mark, siden dammene vil

heve vannstanden oppstrøms, og kunne gi dårligere dyrket mark. Flomvannstanden i seg selv blir ikke nødvendigvis hevet. Dette avhenger av overløpskapasiteten etter en eventuell utbygging. NVE kan vanskelig se at en ny oppmåling vil gi signifikante avvik fra funn i den tidligere oppmålingen utført på oppdrag fra Lista jordskifterett.

Klager viser til at atkomstveien er flyttet inn mot skogkanten slik at oppstuing av flomvann på vestsiden av elva er eliminert. NVE er enige med klager i at ny øvre del av atkomstvei til kraftstasjonen er en bedre veiløsning. Veien videre inn til øya fra skogkanten er, etter det NVE kan se, ikke tilstrekkelig dokumentert til å si at problemet er fullstendig eliminert. NVE vurderer likevel at sannsynligheten for fortsatt veiproblem er redusert.

Klager viser til at grunneiere på vestsiden var informert om prosjektet tidlig. Dette er privatrettslige forhold NVE ikke tar stilling til. Vi har derfor ingenting å bemerke til dette forholdet. Vi vil likevel bemerke at så lenge klager ikke har avtale med øvrige rettighetshavere har de heller ikke mulighet til å gjennomføre prosjektet, da dette avhenger av avtale mellom partene.

Klager viser til at de kan bygge inntaket som et Coandainntak og med lysavvisning. Dette kan gjøres i detaljplanen i samarbeid med Fylkesmannen og NVE. NVE er uendret i sitt syn på muligheten for bygging av Coandaliknende inntak for Vatland kraftverk. Vi viser til våre vurderinger av ål s. 33 i Bakgrunn for vedtak. Lysavvisning kan være et aktuelt moment om klager skulle få medhold i sin klage, men er ikke alene tilstrekkelig for å avbøte forholdene for ål i elva. Samlet belastning på ål har vært vurdert i vårt Bakgrunn for vedtak.

Klager viser til at det er en feilvurdering at prosjektet har en svak økonomi. Prisen ligger innenfor grensen til hva som anbefales utbygd av småkraftverk. NVE har vurdert de økonomiske fordelene med prosjektet i forhold til kostnadene og omfanget av inngrepene som kreves i prosjektet. Ut over dette har vi ikke kommentert den økonomiske situasjonen for kraftverket. NVE ble riktignok opplyst av klager på befaring at prosjektet ikke hadde sterk nok økonomi til å legge kanalen i rør på øya. Dette har vi tatt til etterretning, men det har ikke vært avgjørende for utfallet i vårt avslag.

Klager viser videre til at inntektene vil være et meget viktig næringstilskudd til gårdene på Vatland og være med på å sikre bosetting. NVE ser at berørte grunneiere på vestsiden av elva er imot prosjektet, og således ikke er avhengig av denne inntekten for videre bosetting på Vatland. De er redd for at prosjektet skal ødelegge for næringsgrunnlaget de har i dag.

Klager trekker fram at kommunen og fylkeskommunen er positive til utbyggingen. NVE har ingen ytterligere kommentarer til dette.

Konklusjon

NVE kan ikke se at det i klagen er kommet frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vårt vedtak av 23.2.2015. Klagen oversendes derfor OED til endelig avgjørelse (jf. forvaltningsloven § 33). Alle sakens dokumenter gjøres tilgjengelige for departementet gjennom internettløsningen SeDok.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Sakens dokumenter

Kopi:

Sørkraft prosjektutvikling AS

Geir Vatland

Geir Vatland

Sørkraft Prosjektutvikling AS